

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (andra avdelningen)

den 9 mars 2017¹

”Begäran om förhandsavgörande — Personuppgifter — Skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter — Direktiv 95/46/EG — Artikel 6.1 e — Uppgifter som ska offentliggöras i bolagsregistret — Första direktivet 68/151/EEG — Artikel 3 — Upplösning av det berörda bolaget — Begränsning av tredje mans tillgång till dessa uppgifter”

I mål C-398/15

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen, Italien) genom beslut av den 21 maj 2015, som inkom till domstolen den 23 juli 2015, i målet

Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce

mot

Salvatore Manni,

meddelar

DOMSTOLEN (andra avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešić (referent) samt domarna A. Prechal, A. Rosas, C. Toader och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: handläggaren I. Illéssy,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 15 juni 2016,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce, genom L. Caprioli, avvocato,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av E. De Bonis och P. Grasso, avvocati dello Stato,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek och J. Vláčíl, båda i egenskap av ombud,
- Tysklands regering, genom T. Henze och J. Möller, båda i egenskap av ombud,

¹ — * Rättegångsspråk: italienska.

- Irlands regering, genom E. Creedon, J. Quaney och A. Joyce, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av A. Carroll, barrister,
- Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,
- Portugals regering, genom L. Inez Fernandes, M. Figueiredo och C. Vieira Guerra, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom P. Costa de Oliveira, D. Nardi och H. Støvlbæk, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 8 september 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 3 i rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (EGT L 65, 1968, s. 8; svensk specialutgåva, område 17, volym 1 s. 3), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/58/EG, av den 15 juli 2003 (EUT L 221, 2003, s. 13) (nedan kallat direktiv 68/151), samt artikel 6.1 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 1995, s. 31).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Camera di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura di Lecce (handels-, industri-, hantverks- och jordbrukskammaren i Lecce, Italien) (nedan kallad handelskammaren i Lecce) och Salvatore Manni. Målet rör den förstnämndas beslut att inte radera vissa personuppgifter avseende Salvatore Manni ur bolagsregistret.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 68/151

- 3 Såsom framgår av skäl 3 i direktiv 2003/58, syftar detta direktiv bland annat till en modernisering av direktiv 68/151, genom ”att göra bolagsinformationen lättare och snabbare tillgänglig för berörda parter samt att förenkla de formella kraven på offentliggörande för bolagen”.
- 4 Skälen i direktiv 68/151 har följande lydelse:

”Den samordning som föreskrivs i artikel 54.3 g i [EEG-fördraget] och i Allmänna handlingsprogrammet för upphävande av begränsningar av etableringsfriheten är särskilt angelägen i fråga om aktiebolag och andra bolag med begränsat ansvar, eftersom verksamheten i sådana bolag ofta sträcker sig utöver de nationella gränserna.

Det är särskilt viktigt att samordna medlemsstaternas bestämmelser om offentlighet, om giltigheten av bolagens förpliktelser och om bolagens ogiltighet, framför allt för att skydda tredje mans intressen.

I nu angivna avseenden skall gemenskapsregler antas samtidigt för dessa bolag, eftersom tredje man här endast har bolagsförmögenheten att hålla sig till.

Offentligheten bör ge tredje man möjlighet att ta del av viktiga handlingar om ett bolag och att få vissa upplysningar om detta, särskilt personuppgifter om dem som företräder bolaget.

Skyddet för tredje man skall säkerställas genom bestämmelser som så mycket som möjligt begränsar ogiltighetsgrunderna när det gäller förpliktelser i bolagets namn.

För att skapa rättssäkerhet i förhållandet mellan bolaget och tredje man samt mellan bolagsmännen inbördes måste ogiltighetsfallen och den retroaktiva verkan av ett avgörande om ogiltighet begränsas, samt en kort frist fastställas för tredje mans möjlighet att överklaga avgörandet.”

- 5 Enligt artikel 1 i direktiv 68/151 ska de samordningsåtgärder som detta direktiv föreskriver vidtas i fråga om bestämmelserna i medlemsstaternas lagar eller andra författningar om de i direktivet uppräknade bolagsformerna, bland vilka med avseende på Republiken Italien återfinns, *società a responsabilità limitata* (bolag med begränsat ansvar).

- 6 I artikel 2 i nämnda direktiv, som ingår i avdelning I med rubriken ”Offentlighet”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall se till att minst följande handlingar och uppgifter om ett bolag alltid offentliggörs:

...

- d) Tillsättande och entledigande av samt personuppgifter om dem som i egenskap av i lagstiftningen föreskrivet bolagsorgan eller som medlemmar i ett sådant organ
- är behöriga att företräda bolaget mot tredje man och i rättegång;
 - deltar i ledning, tillsyn eller kontroll av bolaget.

...

- h) Upplösning av bolaget.

...

- j) Utseende av likvidatorer och personuppgifter om dem samt uppgift om likvidatorernas behörighet, om inte behörigheten uttryckligen och uteslutande framgår av lag eller av bolagsordningen.

- k) Avslutandet av likvidationen och, i de medlemsländer där avregistrering av ett bolag medför rättsverkningar, uppgift om avregistreringen.”

- 7 Artikel 3 i direktivet, vilken ingår i samma avsnitt, har följande lydelse:

”1. I varje medlemsstat skall en akt läggas upp för varje bolag i det centrala register, handelsregister eller bolagsregister där bolaget är registrerat.

2. Alla handlingar och uppgifter som är offentliga enligt artikel 2 skall förvaras i akten eller föras in i registret; av akten skall alltid framgå vad som har förts in i registret.

...

3. En fullständig eller partiell kopia av de handlingar och uppgifter som avses i artikel 2 måste finnas att tillgå på begäran. Från och med senast den 1 januari 2007 kan ansökan inlämnas till registret i pappersform och i elektronisk form enligt den sökandes val.

Senast från och med ett datum som varje medlemsstat får välja, dock senast den 1 januari 2007, skall kopior enligt första stycket kunna fås från registret i pappersform och i elektronisk form enligt den sökandes val. Detta gäller för alla handlingar och uppgifter, oberoende av om de har getts in före eller efter det utvalda datumet. Medlemsstaterna får dock besluta att handlingar och uppgifter som senast den 31 december 2006 har getts in i pappersform, eller vissa kategorier av dessa, inte skall kunna fås från registret i elektronisk form, om en viss angiven period har löpt från den tidpunkt då de inkommit till den tidpunkt då ansökan lämnades in till registret. Denna period får inte vara mindre än tio år.

...”

8 Direktiv 68/151 upphävdes och ersattes av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG av den 16 september 2009 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 48 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (EUT L 258, 2009, s. 11). Detta direktiv ändrades sedermera genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/17/EU av den 13 juni 2012 (EUT L 156, 2012, s. 1).

9 Genom direktiv 2012/17 infördes bland annat artikel 7 a i direktiv 2009/101. I nämnda bestämmelse föreskrivs följande:

”Den behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för detta direktiv ska omfattas av tillämpningen av direktiv 95/46 ...”

10 Med hänsyn till tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet ska detta dock avgöras med tillämpning av direktiv 68/151.

Direktiv 95/46

11 Enligt artikel 1 i direktiv 95/46 är syftet med direktivet att skydda fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till privatliv, i samband med behandling av personuppgifter, samt att avlägsna begränsningar av det fria flödet av personuppgifter. I skälen 10 och 25 i direktivet anges följande:

”10) Ändamålet med den nationella lagstiftningen om behandling av personuppgifter är att skydda grundläggande fri- och rättigheter, särskilt den rätt till privatlivet som erkänns både i artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna[, undertecknad i Rom den 4 november 1950,] och i gemenskapsrättens allmänna rättsprinciper. Av denna anledning får tillnärmningen av denna lagstiftning inte medföra någon inskränkning i det skydd de ger, utan skall i stället syfta till att garantera en hög skyddsnivå inom gemenskapen.

25) Principerna för skyddet måste avspeglas dels i de förpliktelser som åvilar personer ... [som är] registeransvariga särskilt med avseende på uppgifternas kvalitet, den tekniska säkerheten, anmälningar till tillsynsmyndigheten och de omständigheter under vilka behandling får utföras, dels i de rättigheter som tillkommer enskilda personer, vilkas personuppgifter blir föremål för behandling, att bli informerade om att behandling sker, att få tillgång till uppgifterna, att begära rättelse och att under vissa omständigheter invända mot behandlingen.”

12 I artikel 2 i direktiv 95/46 föreskrivs följande:

”I detta direktiv avses med

- a) *personuppgifter*: varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (den registrerade) varigenom en identifierbar person är en person som kan identifieras, direkt eller indirekt, särskilt genom hänvisning till ett identifikationsnummer eller till en eller flera faktorer som är specifika för hans fysiska, fysiologiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.
- b) *behandling av personuppgifter (behandling)*: varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas beträffande personuppgifter, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, till exempel insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, återvinning, inhämtande, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, utplåning eller förstöring,

...

- d) *registeransvarig*: den fysiska eller juridiska person, den myndighet, den institution eller det andra organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. När ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av nationella lagar och andra författningar eller av gemenskapsrätten kan den registeransvarige eller de särskilda kriterierna för att utse honom anges i nationell rätt eller i gemenskapsrätten,

...”

13 I artikel 3 under rubriken ”Tillämpningsområde”, i nämnda direktiv föreskrivs följande i punkt 1:

”Detta direktiv gäller för sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg liksom för annan behandling än automatisk av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register.”

14 Artikel 6 i avdelning I, med rubriken ”Principer om uppgifternas kvalitet”, i kapitel II i direktivet har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall föreskriva att personuppgifter

- a) skall behandlas på ett korrekt och lagligt sätt,
- b) skall samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål; senare behandling får inte ske på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål; Senare behandling av uppgifter för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål ska inte anses oförenlig med dessa ändamål förutsatt att medlemsstaterna beslutar om lämpliga skyddsåtgärder.
- c) skall vara adekvata och relevanta och inte får omfatta mer än vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål för vilka de har samlats in och för vilka de senare behandlas,
- d) skall vara riktiga och, om nödvändigt, aktuella. Alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga eller ofullständiga i förhållande till de ändamål för vilka de samlades in eller för vilka de senare behandlas, utplånas eller rättas,

- e) förvaras på ett sätt som förhindrar identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka uppgifterna samlades in eller för vilka de senare behandlades. Medlemsstaterna skall vidta lämpliga skyddsåtgärder för de personuppgifter som lagras under längre perioder för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål.

2. Det åligger den registeransvarige att se till att punkt 1 efterlevs.”

- 15 I artikel 7 i avdelning II, med rubriken ”Principer som gör att uppgiftsbehandling kan tillåtas”, i kapitel II i direktivet föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall föreskriva att personuppgifter får behandlas endast om

...

- c) behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den registeransvarige, eller

...

- e) behandlingen är nödvändig för att utföra en arbetsuppgift av allmänt intresse eller som är ett led i myndighetsutövning som utförs av den registeransvarige eller tredje man till vilken uppgifterna har lämnats ut, eller

- f) behandlingen är nödvändig för ändamål som rör berättigade intressen hos den registeransvarige eller hos den eller de tredje män till vilka uppgifterna har lämnats ut, utom när sådana intressen uppvägs av den registrerades intressen eller dennes grundläggande fri- och rättigheter som kräver skydd under artikel 1.1.”

- 16 I artikel 12 i samma direktiv, med rubriken ”Rätt till tillgång”, föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall säkerställa att varje registrerad har rätt att från den registeransvarige

...

- b) i förekommande fall få sådana uppgifter som inte behandlats i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv rättade, utplånade eller blockerade, särskilt om dessa är ofullständiga eller felaktiga,

...”

- 17 I artikel 14 i direktiv 95/46, med rubriken ”Den registrerades rätt att göra invändningar”, föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall tillförsäkra den registrerade rätten att

- a) åtminstone i de fall som avses i artikel 7 e) och f) när som helst av avgörande och berättigade skäl som rör hans personliga situation motsätta sig behandling av uppgifter som rör honom, utom när den nationella lagstiftningen föreskriver något annat. När invändningen är berättigad får den behandling som påbörjats av den registeransvarige inte längre avse dessa uppgifter,

...”

- 18 I artikel 28 i direktiv 95/46 föreskrivs att medlemsstaterna ska inrätta en tillsynsmyndighet med uppgift att övervaka tillämpningen av de bestämmelser som medlemsstaterna antar till följd av detta direktiv.

Italiensk rätt

- 19 I artikel 2188 i codice civile (civillagen) föreskrivs följande:

”Det inrättas ett bolagsregister för de registreringar som föreskrivs i lagen.

Bolagsregistret förs av motsvarande kontor under tillsyn av en domare som har utnämnts av ordföranden i domstolen i första instans.

Registret ska vara tillgängligt för allmänheten.”

- 20 I artikel 8.1 och 8.2 i legge nr 580 – Riordinamento delle camere di commercio, industria, artigianato e agricoltura (lag nr 580 angående omorganisation av handels-, industri-, hantverks- och lantbruksskammarna), av den 29 december 1993 (Ordinarie tillägg till GURI nr 7 av den 11 januari 1994), föreskrivs att bolagsregistret ska föras av handels-, industri-, hantverks- och lantbruksskammarna.
- 21 I decreto del Presidente della Repubblica nr 581 – Regolamento di attuazione dell’articolo 8 della legge 29 dicembre 1993, nr 580, in materia di istituzione del registro delle imprese di cui all’articolo 2188 del codice civile (presidentdekret nr 581 om bestämmelser för tillämpning av artikel 8 i lag nr 580 av den 29 december 1993 avseende inrättande av ett bolagsregister som avses i artikel 2188 i civillagen) av den 7 december 1995 (GURI nr 28, av den 3 februari 1996) regleras vissa detaljer avseende bolagsregistret.
- 22 Direktiv 95/46 har införlivats med italiensk rätt genom decreto legislativo nr 196 – Codice in materia di protezione dei dati personali (lagstiftningsdekret 196 om införande av en lag om skydd för personuppgifter) av den 30 juni 2003 (Ordinarie tillägg till GURI nr 174 av den 29 juli 2003).

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 23 Salvatore Manni är verkställande direktör i det italienska byggbolaget Italiana Costruzioni Srl som tilldelades ett kontrakt för att bygga en turistanläggning.
- 24 Den 12 december 2007 väckte Salvatore Manni talan mot handelskammaren i Lecce. Han gjorde gällande att han inte lyckats sälja de byggnader som hade uppförts, eftersom det framgick av bolagsregistret att han hade varit verkställande direktör och likvidator i bolaget Immobiliare e Finanziaria Salentina Srl (nedan kallat Immobiliare Salentina) som försattes i konkurs år 1992 och avfördes ur bolagsregistret efter ett likvidationsförfarande den 7 juli 2005.
- 25 Salvatore Manni gjorde inom ramen för denna talan gällande att de personuppgifter som införts i bolagsregistret har behandlats av bolag specialiserade på insamling och behandling av marknadsinformation och på riskvärdering (rating), och att handelskammaren i Lecce inte raderat dessa uppgifter, trots den begäran som framställdes i detta avseende.
- 26 Salvatore Manni yrkade därför dels att handelskammaren i Lecce skulle åläggas att radera, göra anonyma eller blockera de uppgifter som kopplar samman hans namn med Immobiliare Salentinas konkurs, dels att handelskammaren i Lecce skulle åläggas att betala skadestånd eftersom hans anseende hade skadats.
- 27 Genom dom av den 1 augusti 2011 biföll Tribunale di Lecce (domstolen i Lecce, Italien) Salvatore Mannis talan och ålade handelskammaren i Lecce att göra de uppgifter som kopplar samman Salvatore Manni med Immobiliare Salentinas konkurs anonyma samt förpliktade handelskammaren i Lecce att betala ett skadestånd som fastställdes till 2 000 euro för den skada som sistnämnda lidit, jämte ränta och kostnader för förfarandet.

- 28 Tribunale di Lecce (domstolen i Lecce) fann nämligen att "de registreringar som kopplar samman en fysisk persons namn med en kritisk fas i företagets liv (såsom en konkurs) får inte lagras under obegränsad tid såvida det inte föreligger ett specifikt allmänintresse för deras lagring och spridning." I avsaknad av en maximal tid för registrering i civilagen fann nämnda domstol att när "en skälig tidsperiod" har löpt ut från det att konkursförfarandet har avslutats och företaget har avförts ur registret bortfaller behovet av och nyttan enligt lagstiftningsdekret nr 196 med att registret innehåller namnet på den vid tidpunkten för konkursen dåvarande verkställande direktören, eftersom allmänintresset av "historiken om bolaget och de svårigheter som det genomgått i stor utsträckning även [kunde] genomföras med användning av anonyma uppgifter".
- 29 Handelskammaren i Lecce överklagade domen från Tribunale di Lecce (domstolen i Lecce) till Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen, Italien) vilken beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:
- "1. Ska principen om att personuppgifter ska förvaras på ett sätt som förhindrar identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka uppgifterna samlades in eller för vilka de senare behandlades, som fastställs i artikel 6.1 e i direktiv 95/46, vilket har införlivats genom lagstiftningsdekret nr 196 av den 30 juni 2003, ges företräde, så att principen utgör hinder för den ordning för offentliggörande som har tillämpats genom det bolagsregister som föreskrivs i rådets direktiv 68/151, vilket i den nationella lagstiftningen har införlivats genom artikel 2188 i civilagen (codice civile) och artikel 8 i lag nr 580 av den 29 december 1993, där det bestäms att var och en utan tidsbegränsning kan få tillgång till uppgifterna om enskilda personer i nämnda register?
2. Tillåter då artikel 3 i rådets direktiv 68/151, som ett undantag i förhållande till obegränsad varaktighet och obestämda mottagare av uppgifterna i bolagsregistret, att nämnda uppgifter inte längre ska "offentliggöras", i denna dubbla bemärkelse, utan enbart vara tillgängliga under en begränsad tid eller för en bestämd personkrets på grundval av den registeransvariges bedömning i de specifika fallen?"

Prövning av tolkningsfrågorna

- 30 Den hänskjutande domstolen har ställt sina frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 3 i direktiv 68/151 och artikel 6.1 e i direktiv 95/46 ska tolkas så att medlemsstaterna kan, eller ska, tillåta sådana fysiska personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 att begära att myndigheten med ansvar för bolagsregistret, på grundval av en bedömning från fall till fall, en viss tid efter det att bolaget i fråga upplöstes ska begränsa tillgången till personuppgifter som avser dessa personer och som förts in i bolagsregistret.
- 31 Det ska inledningsvis anges att målet vid den nationella domstolen och de tolkningsfrågor som ställts till domstolen, inte avser den senare behandlingen av dessa uppgifter, i förevarande fall av ett bolag specialiserat på "rating", vilket det är fråga om i punkt 25 i förevarande dom, utan tillgängligheten för tredje man av sådana uppgifter hos bolagsregistret.
- 32 Enligt artikel 2.1 d i direktiv 68/151, ska medlemsstaterna se till att minst handlingar och uppgifter om ett bolag alltid offentliggörs vad avser tillsättande och entledigande av samt personuppgifter om dem som i egenskap av i lagstiftningen föreskrivet bolagsorgan eller som medlemmar i ett sådant organ är behöriga att företräda bolaget mot tredje man och i rättegång eller deltar i ledning, tillsyn eller kontroll av bolaget. Vidare ska, enligt artikel 2.1 j i samma direktiv, utseende av likvidatorer och personuppgifter om dem samt uppgift om likvidatorernas behörighet, offentliggöras.

- 33 Enligt artikel 3.1–3 i direktiv 68/151 ska dessa uppgifter i varje medlemsstat föras in i ett centralt register, ett handelsregister eller ett bolagsregister (nedan tillsammans kallade registret) och en fullständig eller partiell kopia av dessa uppgifter måste finnas att tillgå på begäran.
- 34 Personuppgifter avseende de personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 utgör, i dess egenskap av uppgifter som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person, personuppgifter i den mening som avses i artikel 2 a i direktiv 95/46. Det följer nämligen av domstolens praxis att den omständigheten att dessa uppgifter ingår i ett professionellt sammanhang inte innebär att de förlorar sin egenskap av personuppgifter (se dom av den 16 juli 2015, ClientEarth och PAN Europe/EFSA, C-615/13 P, EU:C:2015:489, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 35 Genom att föra in och förvara dessa uppgifter i registret, och i förekommande fall, på begäran av tredje man lämna ut dessa, genomför myndigheten med ansvar för registret en ”behandling av personuppgifter” för vilken denne är ”registeransvarig” i den mening som avses i artikel 2 b och d i direktiv 95/46.
- 36 I enlighet med artiklarna 1 och 3 i direktiv 95/46 omfattas den behandling av personuppgifter som således sker vid genomförandet av artikel 2.1 d och j samt artikel 3 i direktiv 68/151, av tillämpningen av direktiv 95/46. Detta framgår för övrigt numera uttryckligen av artikel 7a i direktiv 2009/101, i dess lydelse enligt direktiv 2012/17, vilken emellertid endast har ett informationssyfte. I likhet med vad Europeiska kommissionen anförde vid förhandlingen fann unionslagstiftaren det lämpligt att erinra om denna omständighet i samband med de lagändringar som infördes genom direktiv 2012/17 och som syftade till att garantera driftskompatibiliteten hos medlemsstaternas register, då dessa ändringar medförde att det kunde antas ske en ökning i intensiteten vad avser behandlingen av personuppgifter.
- 37 Vad gäller direktiv 95/46 ska det, såsom framgår av artikel 1 och skäl 10 i direktivet, påpekas att direktivet avser att säkerställa en hög skyddsnivå när det gäller fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter, särskilt rätten till privatliv, i samband med behandling av personuppgifter (se dom av den 13 maj 2014, Google Spain och Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punkt 66 och där angiven rättspraxis).
- 38 Enligt skäl 25 i direktiv 95/46 avspeglas principerna för det skydd som föreskrivs i direktivet, dels i de förpliktelser som åvilar registeransvariga personer särskilt med avseende på uppgifternas kvalitet, den tekniska säkerheten, anmälningar till tillsynsmyndigheten och de omständigheter under vilka behandling får utföras, dels i de rättigheter som tillkommer enskilda personer, vilkas personuppgifter blir föremål för behandling, att bli informerade om att behandling sker, att få tillgång till uppgifterna, att begära rättelse och att under vissa omständigheter invända mot behandlingen.
- 39 Domstolen har redan tidigare slagit fast att, eftersom bestämmelserna i direktiv 95/46 reglerar behandling av personuppgifter som kan innebära intrång i de grundläggande friheterna och då särskilt i rätten till privatliv, måste bestämmelserna i fråga med nödvändighet tolkas mot bakgrund av de grundläggande rättigheter som är stadfästa i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) (se dom av den 6 oktober 2015, Schrems, C-362/14, EU:C:2015:650, punkt 38 och där angiven rättspraxis).
- 40 Artikel 7 i stadgan garanterar således rätten till respekt för privatlivet medan artikel 8 uttryckligen avser rätten till skydd av personuppgifter. I artikel 8.2 och 8.3 anges att personuppgifter ska behandlas lagenligt, för bestämda ändamål och på grundval av den registrerades samtycke eller på någon annan legitim och lagenlig grund, att var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem, och att en oberoende myndighet ska kontrollera att dessa regler efterlevs. Dessa krav har genomförts bland annat genom artiklarna 6, 7, 12, 14 och 28 i direktiv 95/46.

- 41 Vad särskilt gäller de allmänna villkoren för att behandling av personuppgifter ska vara tillåten enligt direktiv 95/46 erinrar domstolen om att, med förbehåll för tillåtna undantag enligt artikel 13 i direktivet, ska all behandling av personuppgifter dels stå i överensstämmelse med de principer om uppgifternas kvalitet som anges i artikel 6 i detta direktiv, dels svara mot någon av de principer som gör att uppgiftsbehandlingen kan tillåtas, vilka anges i artikel 7 i direktivet (se, bland annat, dom av den 13 maj 2014, Google Spain och Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punkt 71 och där angiven rättspraxis).
- 42 Såsom generaladvokaten har angett i punkt 52 i sitt förslag till avgörande är således den behandling av personuppgifter som sker av myndigheten med ansvar för registret vid genomförandet av artikel 2.1 d och j samt artikel 3 i direktiv 68/151 förenlig med flera principer som gör att uppgiftsbehandling kan tillåtas, vilka anges i artikel 7 i direktiv 95/46, nämligen i 7 c om att den ska vara nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse, i artikel 7 e i nämnda direktiv att den ska vara nödvändig för att utföra en arbetsuppgift av allmänt intresse eller som är ett led i myndighetsutövning, och i artikel 7 f i direktiv 95/46 att den ska vara nödvändig för ändamål som rör berättigade intressen hos den registeransvarige eller hos den eller de tredje män till vilka uppgifterna har lämnats ut.
- 43 Vad särskilt gäller det skäl för tillåtlighet som anges i artikel 7 e i direktiv 95/46 har domstolen redan slagit fast att en myndighets verksamhet, som består i att i en databas förvara uppgifter som bolagen enligt lag är skyldiga att lämna till myndigheten, att ge intresserade personer möjlighet att ta del av dessa uppgifter och tillhandahålla dem kopior av uppgifterna, utgör myndighetsutövning (se dom av den 12 juli 2012, Compass-Datenbank, C-138/11, EU:C:2012:449, punkterna 40 och 41). En sådan verksamhet utgör även en arbetsuppgift av allmänt intresse i den mening som avses i samma bestämmelse.
- 44 I det nationella målet tvistar parterna om huruvida myndigheten med ansvar för bolagsregistret, då en viss tid förflutit sedan bolaget i fråga upphörde med sin verksamhet och på begäran av den registrerade, antingen ska utplåna eller anonymisera personuppgifter, eller begränsa offentligheten av dessa personuppgifter. Den hänskjutande domstolen undrar härvidlag huruvida en sådan skyldighet följer av artikel 6.1 e i direktiv 95/46.
- 45 Enligt artikel 6.1 e i direktiv 95/46 stadgas att medlemsstaterna ska föreskriva att personuppgifter ska förvaras på ett sätt som förhindrar identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka uppgifterna samlades in eller för vilka de senare behandlades. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga skyddsåtgärder för de personuppgifter som lagras under längre perioder för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål. Det åligger enligt punkt 2 i samma bestämmelse den registeransvarige att se till att dessa principer efterlevs.
- 46 Vid åsidosättande av villkoret i artikel 6.1 e i direktiv 95/46 ska medlemsstaterna säkerställa att varje registrerad person, med tillämpning av artikel 12 b i direktivet, har rätt att från den registeransvarige i förekommande fall få sådana uppgifter utplånade eller blockerade (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 maj 2014, Google Spain och Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punkt 70).
- 47 Enligt artikel 14 första stycket a i direktiv 95/46, ska medlemsstaterna tillförsäkra den registrerade rätten att, åtminstone i de fall som avses i artikel 7 e och f i direktivet, när som helst av avgörande och berättigade skäl som rör hans eller hennes personliga situation motsätta sig behandling av uppgifter som rör vederbörande, utom när den nationella lagstiftningen föreskriver något annat. Den avvägning som ska göras enligt artikel 14 första stycket a gör det således möjligt att mer specifikt beakta samtliga omständigheter som rör den registrerades situation i det konkreta fallet. När invändningen är berättigad får den behandling som påbörjats av den registeransvarige inte längre avse dessa uppgifter (se dom av den 13 maj 2014, Google Spain och Google, C-131/12, EU:C:2014:317, punkt 76).

- 48 För att fastställa huruvida medlemsstaterna enligt artikel 6.1 e och artikel 12 b eller artikel 14 första stycket a i direktiv 95/46, är skyldiga att för de fysiska personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151, föreskriva en rätt att begära att myndigheten med ansvar för registret efter en viss tid ska utplåna eller blockera de personuppgifter som förts in i registret, eller begränsa tillgången till dessa, ska det först prövas vad som är syftet med att uppgifterna förs in i registret.
- 49 Det framgår av skälen och titeln till direktiv 68/151 att den offentlighet som föreskrivs i direktivet bland annat har till syfte att skydda tredje mans intressen i förhållande till aktiebolag och bolag med begränsat ansvar, eftersom deras ansvar gentemot tredje man är begränsat till bolagsförmögenheten. Offentligheten bör ge tredje man möjlighet att ta del av viktiga handlingar om ett bolag och att få vissa upplysningar om detta, särskilt personuppgifter om dem som företräder bolaget.
- 50 Domstolen har redan slagit fast att syftet med direktiv 68/151 är att garantera rättssäkerheten i förhållandet mellan bolag och tredje man mot bakgrund av att affärstransaktionerna mellan medlemsstaterna intensifieras till följd av inrättandet av den inre marknaden, och att det härigenom är viktigt att alla personer som önskar upprätta och fortsätta affärsrelationer med bolag i andra medlemsstater enkelt kan få kunskap om nödvändiga uppgifter om bildande av kommersiella bolag och befogenheterna hos dessa bolags företrädare, varför det är nödvändigt att relevanta uppgifter tydligt framgår av registret (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 november 1974, Haaga, 32/74, EU:C:1974:116, punkt 6).
- 51 Det framgår vidare av domstolens praxis att syftet med den i artikel 3 i direktiv 68/151 föreskrivna offentligheten är att skydda tredje mans intressen i allmänhet utan att dessa behöver visa en rätt till eller intresse av skydd. Domstolen angav härvidlag att artikel 54.3 g i EEG-fördraget, på vilken direktivet grundas, i sig nämner målsättningen att skydda tredje mans intressen i allmänhet utan att göra åtskillnad mellan eller utesluta vissa grupper av dem. Uttrycket tredje man i denna artikel kan således i synnerhet inte begränsas till att endast omfatta bolagets borgenärer (se dom av den 4 december 1997, Daihatsu Deutschland, C-97/96, EU:C:1997:581, punkterna 19, 20 och 22, samt domstolens beslut av den 23 september 2004, Springer, C-435/02 och C-103/03, EU:C:2004:552, punkterna 29 och 33).
- 52 Vad därefter gäller frågan huruvida det för att genomföra det syfte som anges i artikel 3 i direktiv 68/151 i princip är nödvändigt att personuppgifter avseende de fysiska personer som anges i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 förblir införda i registret och/eller ska vara tillgängliga på begäran, för alla tredje män, även sedan bolaget i fråga har upphört med sin verksamhet eller upplösts, innehåller direktivet inte någon vägledning härvidlag.
- 53 Det är emellertid, såsom generaladvokaten har angett i punkterna 73 och 74 i sitt förslag till avgörande, ostridigt att den omständigheten att ett bolag upplöses inte innebär att rättigheter och rättsförhållanden avseende detta bolag upphör att existera. Således kan, i händelse av en tvist, sådana uppgifter som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 visa sig vara relevanta, till exempel för att granska lagenligheten av en handling som företagits i bolagets namn när bolaget var verksamt eller för att möjliggöra för tredje man att vidta åtgärder mot ledamöterna i bolagsorganen eller mot likvidatorerna i bolaget.
- 54 Beroende på bland annat de preskriptionstider som gäller i de olika medlemsstaterna kan dessutom frågor som nödvändiggör tillgång till dessa uppgifter uppkomma många år efter det att ett bolag upphört att existera.
- 55 Mot bakgrund av många olika tänkbara händelseförlopp, som kan inbegripa aktörer i flera medlemsstater, och den betydande skillnaden i preskriptionstider som gäller enligt de olika nationella rättsordningarna inom olika rättsområden, vilket påpekats av kommissionen, är det emellertid

omöjligt att i nuvarande situation fastställa en enda preskriptionstid beräknad från ett bolags upplösning, som innebär att när denna frist löpt ut, det inte längre är nödvändigt att dessa uppgifter ska förbli införda i registret och vara offentliga.

- 56 Under dessa omständigheter kan medlemsstaterna inte med stöd av artikel 6.1 e och artikel 12 b i direktiv 95/46, garantera de fysiska personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 en principiell rätt att en viss tid efter det att bolaget upplöstes få sina personuppgifter, som förts in i registret med stöd av nämnda bestämmelse, utplånade eller blockerade för allmänheten.
- 57 Vidare leder inte denna tolkning av artikel 6.1 e och artikel 12 b i direktiv 95/46 till ett oproportionerligt intrång i den registrerades grundläggande rättigheter, särskilt rätten till respekt för privatlivet och rätten till skydd av personuppgifter, vilka garanteras i artiklarna 7 och 8 i stadgan.
- 58 Enligt artikel 2.1 d och j samt artikel 3 i direktiv 68/151 måste nämligen endast ett begränsat antal personuppgifter vara offentliga, nämligen identiteten och ställningen hos de personer som är behöriga att företräda bolaget mot tredje man och i rättegång, som deltar i ledning, tillsyn eller kontroll av bolaget eller som utsetts till likvidator i bolaget.
- 59 Vidare, såsom angetts i punkt 49 i förevarande dom, föreskrivs i direktiv 68/151 att de uppgifter som avses i artikel 2.1 d och j i det direktivet ska vara offentliga bland annat vad gäller aktiebolag och bolag med begränsat ansvar, eftersom dessa bolags ansvar mot tredje man är begränsat till bolagsförmögenheten, vilket medför en ökad ekonomisk risk för tredje man. Det är mot denna bakgrund motiverat att fysiska personer som väljer att delta i det ekonomiska utbytet genom ett sådant bolag är skyldiga att offentliggöra uppgifter rörande sin identitet och sina uppgifter i bolaget, i synnerhet som dessa personer är medvetna om denna skyldighet när de beslutar sig för att inleda en sådan verksamhet.
- 60 Vad slutligen gäller artikel 14 första stycket a i direktiv 95/46, framgår det visserligen av det anförda att vid den avvägning som ska göras vid tillämpningen av denna bestämmelse, ska i princip företräde ges till nödvändigheten av att skydda tredje man i förhållande till aktiebolag och bolag med begränsat ansvar och att garantera rättssäkerheten, lojala handelstransaktioner samt den inre marknadens funktion. Det kan emellertid inte uteslutas att det kan förekomma särskilda situationer där avgörande och berättigade skäl konkret rör den berörda personens fall och som undantagsvis motiverar att tillgången till personuppgifter i bolagsregistret, efter en tillräckligt lång tid förflutit sedan bolaget i fråga upplöstes, begränsas till tredje man som kan visa ett särskilt intresse av att få del av dessa uppgifter.
- 61 Det ska emellertid preciseras att, eftersom förutsättningen för att tillämpa artikel 14 första stycket a i direktiv 95/46 är att det inte föreskrivs något annat i den nationella lagstiftningen, ankommer det på de nationella lagstiftarna att slutligen avgöra huruvida de fysiska personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 kan begära att myndigheten med ansvar för bolagsregistret, på grundval av en bedömning från fall till fall, ska begränsa tillgången till personuppgifter som avser dem.
- 62 Det ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera innehållet i nationell rätt i detta hänseende.
- 63 För det fall en sådan kontroll skulle visa att en begäran skulle medges enligt nationell rätt ankommer det på den hänskjutande domstolen att, mot bakgrund av samtliga relevanta omständigheter och med beaktande av den tid som förflutit sedan bolaget i fråga upplöstes, pröva huruvida det eventuellt föreligger avgörande och berättigade skäl som undantagsvis motiverar att tredje mans tillgång till personuppgifter avseende Salvatore Manni i bolagsregistret, av vilka det framgår att han hade varit verkställande direktör och likvidator i Immobiliare Salentina, begränsas. Det ska härvidlag påpekas att enbart den omständigheten att byggnader i en turistanläggning som uppförts av Italiana Costruzioni, där Salvatore Manni nu är verkställande direktör, påstås inte kunna säljas på grund av att potentiella

köpare av dessa byggnader haft tillgång till dessa uppgifter i bolagsregistret inte räcker för att utgöra ett sådant skäl, särskilt mot bakgrund av att de potentiella köparna har ett legitimt intresse av att få tillgång till uppgifterna.

- 64 Av det anförda följer att tolkningsfrågorna ska bevaras på följande sätt: Artikel 6.1 e, artikel 12 b och artikel 14 första stycket a i direktiv 95/46, jämförda med artikel 3 i direktiv 68/151, ska tolkas så att det på unionsrättens nuvarande stadium ankommer på medlemsstaterna att avgöra huruvida de fysiska personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 kan begära att den registeransvarige, på grundval av en bedömning från fall till fall, kontrollerar om det föreligger avgörande och berättigade skäl som avser dessa personers situation och som undantagsvis motiverar att tillgången till personuppgifter i registret, efter det att en tillräckligt lång tid förflutit sedan bolaget i fråga upplöstes, begränsas till tredje man som kan visa ett särskilt intresse av att få del av dessa uppgifter.

Rättegångskostnader

- 65 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (andra avdelningen) följande:

Artikel 6.1 e, artikel 12 b och artikel 14 första stycket a i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, jämförda med artikel 3 i rådets första direktiv 68/151/EEG av den 9 mars 1968 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/58/EG, av den 15 juli 2003, ska tolkas så att det på unionsrättens nuvarande stadium ankommer på medlemsstaterna att avgöra huruvida de fysiska personer som avses i artikel 2.1 d och j i direktiv 68/151 kan begära att den registeransvarige för det centrala registret, handelsregistret eller bolagsregistret, på grundval av en bedömning från fall till fall, kontrollerar om det föreligger avgörande och berättigade skäl som avser dessa personers situation och som undantagsvis motiverar att tillgången till personuppgifter i registret, efter det att en tillräckligt lång tid förflutit sedan bolaget i fråga upplöstes, begränsas till tredje man som kan visa ett särskilt intresse av att få del av dessa uppgifter.

Underskrifter